

مقدمه

معلولیت پدیده ای است جهانی که همیشه و همه جا مطرح بوده و می باشد و طبق آمار ۱۰ درصد جمعیت جهان را معلولین جسمی ذهنی، روانی و اجتماعی تشکیل می دهند. پیشرفت های پزشکی، اجتماعی و اقتصادی، نه تنها از میزان معلولیت کم نکرده است بلکه با توسعه امکانات درمانی و مراقبتی، به جمع بیشتری از آنها امکان بقا داده است و بدیهی است که یکی از پیامدهای حضور فرد معلول اثر بر ارتباطات اجتماعی خانواده می باشد.

مواد و روش ها

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی بوده و ابزار مورد استفاده یک پرسشنامه خود محقق ساخته می باشد که روایی و پایایی آن با استفاده از روشهای استاندارد انجام شده است. در این پرسشنامه میزان معلولیت کودک و نیاز مندی او به کمک، و همچنین مشکلات مادر از نظر احساس شرم، انزوا و گوشه گیری مورد بررسی قرار گرفت. جامعه پژوهش مادران کودکان دارای معلولیت حرکتی شناختی مراجعه کننده به مراکز توانبخشی بهزیستی در شهر تهران می باشد، از این جامعه 80 مادر به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. داده ها با استفاده از آمار توصیفی و آمار استنباطی (آزمون کای دو و تی تست) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

یافته نشان داد که کودکانی با معلولیت بالاتر و بیشتر نیازمند به کمک، بیشتر باعث جلب توجه دیگران می شوند، چنانچه ۳/۶۱٪ این کودکان کاملاً سبب جلب توجه و ۳/۲۶٪ بدون جلب توجه دیگران بودند، که بابت آن ۳/۳۱٪ این مادران احساس خجالت از حضور در اجتماعات و ۵/۱۲٪ هم پاسخ تا حدودی را ذکر نمودند. همچنین در مورد فعالیتهای اجتماعی ۵/۸۱٪ فعالیتهای نظیر استفاده از تلویزیون، موبایل، مطالعه و ۵/۷٪ کارهای هنری و فقط ۱۱٪ تمایل به دیدار با دوستان و خویشاوندان را بیان نمودند. از نظر فعالیتهای ورزشی ۵ درصد دارای فعالیتی به شکل منظم، ۱۰ درصد از آنها دارای فعالیتهایی بدون برنامه و نامنظم و ۸۵ درصد هم فاقد هرگونه فعالیتی بودند.

نتیجه گیری و پیشنهادها

مراقبت دایمی از کودک معلول مادر را با موقعیت های بسیار دشوار روبرو می کند و مادر رادر سطوح مختلف دچار مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی می سازد. شناخت این مشکلات می تواند در برنامه ریزی صحیح برای آنها و ارتقاء تواناییهای مادران در مراقبت های روزانه از کودک کمک نماید.

کلمات کلیدی: کودک معلول، مادران، انزوا

منابع

- Seltzer MM, Greenberg JS, Floyd FJ, Pettee Y, Hong J. Life course impacts of parenting a child with a disability. Am J Ment Retard. 2001;106(3):265-86
- Dempsey I, Keen D. A Review of processes and outcomes in family-centered services for children with a disability. Topics in Early Childhood Special Education. 2008;28(1):42-52.
- Jalili N, Godarzi M, Rassafiani M, Haghgoo H, Dalvand H, Farzi M. The influenced factors on quality of life of mothers of children with severe cerebral palsy: A survey study. Journal of Modern Rehabilitation. 2013;7(3):40-7. [Persian]

